

EKOLOGICKÉ LABORATOŘE

Držitel oprávnění k autorizovanému měření emisí a imisí udělené MŽP Praha
ČLEN ASOCIACE AUTORIZOVANÝCH LABORATOŘÍ PRO MĚŘENÍ EMISÍ (ALME)

Oddělení externích měření a odběru vzorků

EMPLA AG spol. s r. o.	Telefon:	495218875
Za Škodovkou 305	FAX:	495217499
503 11 Hradec Králové	E-mail:	empla@empla.cz
	IČO:	25996240

Datum vystavení:	31. 3. 2016	Počet stran:	12
-------------------------	--------------------	---------------------	-----------

PROTOKOL O ZKOUŠCE Č. E 178/2016 **technické měření emisí pachových látek**

*Všechny výsledky zkoušek se týkají pouze předmětu analýzy. Bez písemného souhlasu
EKOLOGICKÝCH LABORATOŘÍ EMPLA nelze protokol reprodukovat jinak než celý.*

Žadatel:

KASTT, spol. s r.o.

Jižní 870

500 03 Hradec Králové

Objednávka č.:

428/16

Místo měření:

KASTT, spol. s r.o., výrobní areál K Dolíkám 388

503 11 Hradec Králové

Předmět měření:

Linka na povrchovou úpravu plechů

Měřené škodliviny:

Pachové látky

stanovení: SOP E 6 (ČSN EN 13725)

Vzduchotechnické parametry

SOP E 11 (ČSN ISO 10780)

Datum měření:

22. 3. 2016

Měření provedli:

Ing. Jiří Bartoš, Bc. Martin Hetfleiš

Měření byl přítomen:

Ing. Miroslav Vykysalý

Vypracoval:

Ing. Jiří Bartoš

Schválil:

Vedoucí ekologických laboratoří:

Ing. Stanislav Eminger, CSc.

Výtisk č.:

2

Rozdělovník:

výtisk č. 1, 2 – KASTT, spol. s r.o.

výtisk č. 3 – EMPLA AG spol. s r. o.

OBSAH

1.	ÚVOD	5
2.	POPIS ZAŘÍZENÍ A TECHNOLOGIE	6
3.	ZPŮSOB MĚŘENÍ	8
3.1.	<i>POUŽITÉ PŘÍSTROJE</i>	8
3.2.	<i>MĚŘICÍ METODY A POSTUPY</i>	8
3.3.	<i>METROLOGICKÁ NÁVAZNOST MĚŘENÍ</i>	9
3.4.	<i>VYHODNOCENÍ MĚŘENÍ</i>	9
3.5.	<i>POPIS MĚŘICÍHO MÍSTA</i>	9
4.	PRŮBĚH MĚŘENÍ	10
4.1.	<i>PROVOZ V DOBĚ MĚŘENÍ</i>	10
4.2.	<i>ZOBRAZENÍ MĚŘICÍHO MÍSTA</i>	11
5.	VÝSLEDKY MĚŘENÍ	11
5.1.	<i>PŘEHLED VÝSLEDKŮ MĚŘENÍ</i>	11
5.1.1.	Podmínky měření	11
5.2.	<i>KLIMATICKÉ PODMÍNKY</i>	12
5.3.	<i>NEJISTOTA MĚŘENÍ</i>	12
6.	POUŽITÁ LITERATURA	13
7.	POUŽITÉ VELIČINY A ZNAČKY	13

1. ÚVOD

Požadavek na měření:

Cílem měření bylo stanovení skutečných emisních parametrů stanovení koncentrace pachových látek z výduchu linky povrchové úpravy plechů, která se nachází ve výrobním areálu společnosti KASTT.

Způsob realizace měření:

Na měřicím místě byly provedeny tři jednorázové odběry vzorků pro stanovení koncentrace pachových látek.

Odběry vzorků a stanovení vybraných faktorů zdroje byly provedeny v s ustanoveními odpovídajících ČSN a Příručky kvality zkušební laboratoře č. 1110 Ekologické laboratoře Empla.

Měření a odběry vzorků byly realizovány pracovníky firmy EMPLA AG spol. s r. o., Hradec Králové.

Následné stanovení vybraných faktorů bylo provedeno v akreditované zkušební laboratoři č. 1110, Ekologické laboratoře Empla.

Dodavatel:

EMPLA AG spol. s r.o. Hradec Králové
Ekologické laboratoře EMPLA
Oddělení externích měření a odběru vzorků
Za Škodovkou 305
503 11 Hradec Králové

Spolupráce se subdodavateli:

Bez subdodávky.

Využití výsledků měření:

Výsledky budou podkladem pro provozovatele.

2. POPIS ZAŘÍZENÍ A TECHNOLOGIE

Linka je určena k oboustrannému nanášení povrchové zeolitové vrstvy na hliníkový svitek.

Linka na nanášení zeolitové vrstvy bude pracovat kontinuálně.

Linka není opatřena zařízením pro snižování emisí.

Ohřev sušící věže je elektricky.

Požadovaný výkon

- 20 – 40 tun hliníkové folie za rok
- rychlost převíjení 0,3 – 0,5 m/s

Hliníková folie

- šířka folie 200mm
- tloušťka folie 0,06 – 0,077mm
- v cívkách d=75, D= 800 mm (270 kg → 7 km), D = 700 (200 kg → 5 km)
- teplota folie při nanášení a sušení, by neměla přesáhnout 150°C

Odvíjení

- s nízkým tahem nebo bez napětí v pásu folie

Nanášení vrstvy

- oboustranné 0,015-0,025 mm na Al folii šíře 200 mm, tl. 0,060-077 mm,
- smáčením ve vodní disperzi Zeolitu
- kalibrace výšky nánosu Meyerovými tyčemi

Sušení

- oboustranný 0,015-0,025 mm na Al folii šíře 200 mm, tl. 0,060-077 mm,

Navíjení

- navíjení s regulací výsledného tahu
- rovnání podle okraje

Polotovarem pro výrobu je zeolitová směs v nádrži zásobníku a svitek hliníkové fólie navinutý na ocelové dutince s vnitřním průměrem 70 mm, šířkou 200 mm a max. průměrem návinu 800 mm.

Parametry finálního výrobku – **svitek s oboustranným nánosem**: tloušťka nanesené vrstvy 0,002 mm na jedné straně. Výchozí tloušťka použitého svitku je 0,07 nebo 0,06 mm.

Zeolitová směs bude vyráběna z následujících vstupních surovin:

- **zeolit**
- **voda**
- **ethylaktát**
- **polyuretanové pojivo**

Suroviny jsou smíseny v přesně stanoveném poměru. Receptura je chráněným majetkem společnosti KASTT spol. s r.o..

Strukturovaný soupis technologického postupu povrchové úpravy spočívající v nanášení zeolitové vrstvy na fólii hliníkového plechu:

- 1) Příprava zeolitové směsi.
- 2) Příprava zásobníku směsi
- 3) Příprava Al svitku
- 4) Nanášení směsi na Al svitek
- 5) Ukončení provozu linky na nanášení

V rámci této činnosti dojde k navážení přesného množství Zeolitu (Molecular sieves, 4 Ł) do míchací nádoby, po té následuje přesné dávkování vody. Míchačka se zakryje igelitem a spustí se míchání. Při tomto procesu se vyvíjí teplo (cca 40°C). Následně se obsah míchací nádoby nechá zchladnout na teplotu cca 30 °C. Po zchladnutí se přidá Ethyl lactat a tekutý polyuretan (ESACOTE PU 61). Tím je směs hotová a následuje přemístění směsi do zásobníku linky. Při procesu se může odpařovat pouze voda.

Zařízení odvíjí z cívky folii hliníkového plechu, nanáší na ni vrstvu zeolitu (ve formě disperze) ponořením do lázně, kterou následně horkým vzduchem a infrazářiči vysuší a ukotví a dále navíjí zpět do svitku.

Upnutí cívek pro odvíjení a navíjení za střed je zabezpečeno pomocí nafukovací hřídele, zakládaných do příklopných ložisek.

Odvíjení i navíjení je regulováno podle průměru cívky pohonem s brzdou.

Pás folie pokračuje do nádoby s disperzí, jejíž hladina je udržována na předvolené úrovni doplňováním ze zásobníku. V zásobníku i nanášecí nádobě je disperze promíchávána čerpadlem.

Nad hladinou disperze je nános na folii kalibrován Meyerovými tyčemi, přebytečná disperze je odváděna zpět do nádoby. V této části je pás s minimálním tahem.

Dále folie pokračuje stoupající větví do sušicí komory, oboustranně ozařována infrapanely, po každém půl metru je kontrolována teplota bezkontaktními teploměry. V horní části je převáděcí válec s momentovým pohonem, od kterého pokračuje folie sestupovou větví dolů již bez infrapanelů.

V sušicí věži je folie ofukována z obou stran protiproudem horkým vzduchem cca 130°C. Vzduch vstupuje ve spodní části vzestupné větve, pokračuje vzhůru a sestupnou větví klesá dolů na výstup nad Meyerovými tyčemi. Odtud vzduch pokračuje do výměníku tepla, kde je nasáván a předehříván nový vzduch. Jeho teplota je zvýšena v el. ohřivači na cca 130°C a vstupuje do sestupné větve sušicí komory. Na obě strany sušicí komory je instalován horkovzdušný radiální ventilátor Systemair RVK SILEO 200E2.

Za sušicí komorou folie prochází již suchá folie rovinacím rámem a pokračuje na výstupní navíječ (regulovaný podle průměru).

Horké části vzduchotechniky a sušicí komory jsou tepelně izolovány.

Řídicí systém s dotykovým panelem reguluje teplotu infrapanelů podle snímaných teplot, reguluje dohřívání vzduchu a rekuperační systém, kontroluje hladinu disperze.

3. ZPŮSOB MĚŘENÍ

3.1. POUŽITÉ PŘÍSTROJE

Tabulka č. 1 – přístrojová technika použitá při měření

<i>přístroj</i>	<i>výrobce</i>
Barometr UZ 0004	Brüel & Kjaer, D
Anemometr c-metr 65405	Metra, ČR
Elektronický přístroj 454 s teplotní, tlakovou a rychlostní sondou	Testo, SRN
Prandtlova sonda	Klimacentrum, ČR
Olfaktometr TO8	ECOMA Germany
Rtuťový teploměr	ČR
Vakuový vzorkovací přístroj	ECOMA Germany
Vzorkovací vaky	ECOMA Germany

3.2. MĚŘICÍ METODY A POSTUPY

3.2.1. Odběry vzorků a analytické metody

1. Stanovení koncentrace pachových látek olfaktometrickou metodou (SOP E6)

Koncentrace pachových látek v plynných vzorcích byla stanovena podáním těchto vzorků komisi vybraných osob. Ve vzorku se mění koncentrace pachových látek ředěním vzorku neutrálním plynem tak, aby byl určen zředovací poměr při 50 % prahové koncentrace. Při tomto zředovacím poměru je definičně koncentrace pachových látek rovna $1 \text{ ou}_E/\text{m}^3$.

Odebrané vzorky byly uschovány v přepravních obalech. Zpracování vzorků bylo provedeno v pachově neutrální laboratoři.

Vlastní stanovení koncentrace pachových látek bylo provedeno na Olfaktometru TO8.

Přístroj pracuje na principu ředění odebraného vzorku neutrálním vzduchem. Vzorek je nasáván ze vzorkovnice a v plynných proudových čerpadlech je důkladně míchán s neutrálním vzduchem bez zápachu. Takto upravený vzorek je podáván členům komise. Koncentrace začíná u prahových hodnot a postupně se zvyšuje. Členové komise při prvním zachycení pachu stisknou tlačítko. Frekvence dýchání a systém podávání vzorku členům komise je řízen počítačem a běží automaticky dle nastavení vedoucím měření. Program zahrnuje několik měřicích sekvencí, přestávky pro regeneraci členů komise a také funkci promývání ředící jednotky neutrálním plynem.

V průběhu měření byly provedeny vždy tři měření na každém ze vzorků. Měření odebraných vzorků skupinou posuzovatelů pro stanovení koncentrace pachových látek bylo provedeno metodou ANO/NE.

Použitá literatura: ČSN EN 13725, Směrnice VDI 3881

Příručka kvality Ekologických laboratoří EMPLA

2. Měření stavu nosného plynu (stanovení komplementárních veličin) (SOP E11)

Měření teploty nosného plynu:

Měření teploty nosného plynu bylo provedeno pomocí ověřené teplotní sondy spojené s elektronickým přístrojem v rovině průřezu měření.

Střední termodynamická teplota nosného plynu byla určena z naměřených hodnot teploty v jednotlivých bodech měření.

Měření tlaků nosného plynu a výpočet rychlosti:

Statický tlak p_0 a diferenční tlak Δp ve zvoleném místě v rovině průřezu měření byly změřeny Prandtlovou sondou ve spojení s elektronickým přístrojem. Jejich střední hodnoty byly určeny z měření v jednotlivých bodech. S pomocí těchto změřených údajů byla vypočtena střední rychlost proudění.

Měření tlaku nosného plynu:

Statický tlak p_0 ve zvoleném místě v rovině průřezu měření byl změřen tlakovou sondou ve spojení s elektronickým přístrojem. Jeho střední hodnota byla určena z měření v jednotlivých bodech.

Měření střední rychlosti proudění nosného plynu:

Měření rychlosti proudění vzdušiny bylo provedeno rychlostní sondou ve spojení s elektronickým přístrojem v rovině průřezu měření. Střední rychlost měření byla určena z naměřených hodnot rychlostí v jednotlivých bodech.

Měření objemového průtoku nosného plynu:

Objemový průtok byl vypočten ze střední rychlosti proudění vzdušiny a plochy průřezu potrubí.

Použitá literatura: ČSN ISO 10780,
Příručka kvality Ekologických laboratoří EMPLA.

3.3. METROLOGICKÁ NÁVAZNOST MĚŘENÍ

Ověření a kalibrace zařízení použitých k měření probíhají v rozsahu a četnosti dle Příručka kvality Ekologických laboratoří EMPLA.

3.4. VYHODNOCENÍ MĚŘENÍ

Naměřené hodnoty byly zpracovány za využití tabulkového procesoru.

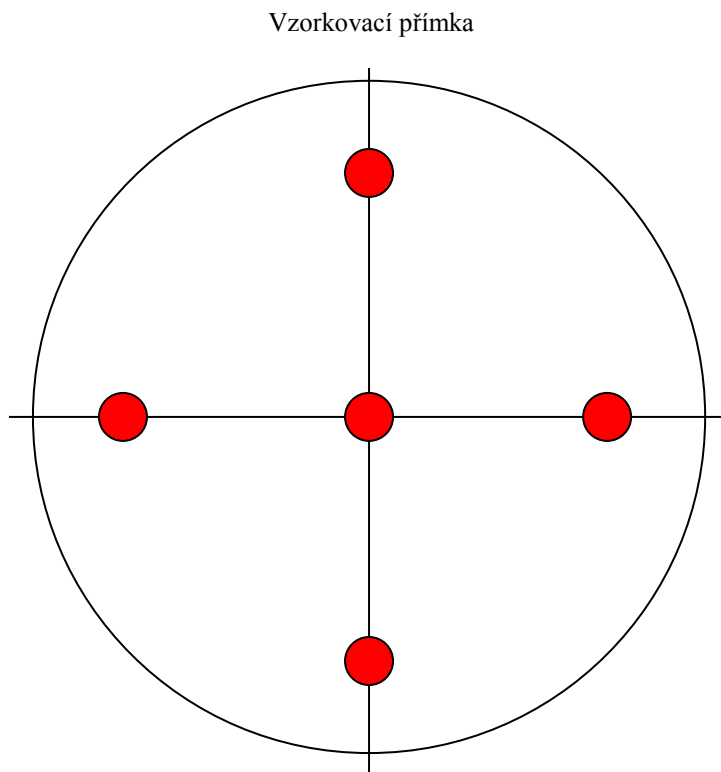
3.5. POPIS MĚŘICÍHO MÍSTA

Tabulka č. 2 – parametry měřicího místa

<i>měřicí místo</i>		<i>povrchová úprava plechů</i>	<i>jednotka</i>
<i>hydraulický průměr</i>	d_H	0,20	m
<i>rozměr potrubí</i>	d	0,20	m
<i>plocha potrubí</i>	A	0,031	m²
<i>minimální délka rovného úseku potrubí</i>	l_{min}	2,0	m

<i>délka r. úseku potrubí před měřicím místem</i>	1	0,10	m
<i>délka r. úseku potrubí za měřicím místem</i>	1	-	m
<i>počet měřicích přímek</i>	n	2	-
<i>počet měřicích bodů</i>	n _{día}	5	-
Měřicí místo neodpovídá požadavkům normy ČSN ISO 10780			

Obrázek č. 2 – měřicí profil

4. PRŮBĚH MĚŘENÍ

Odběr vzorků byl proveden dne 22. 3. 2016 v době od 12¹⁰ do 12³⁵ hodin na výduchu z výduchu linky povrchové úpravy plechů.

Následné vlastní měření koncentrací pachových látek bylo provedeno v pachově neutrální laboratoři dne 23. 4. 2016 v době od 10⁰⁰ – 10⁴⁵ hodin.

4.1. PROVOZ V DOBĚ MĚŘENÍ

V době měření byla na hliníkovou folii o šířce 20cm nanášena vrstva zeolitu rychlostí 17m/min.

4.2. ZOBRAZENÍ MĚŘICÍHO MÍSTA

Obrázek č. 2 – zobrazení měřicího místa

5. VÝSLEDKY MĚŘENÍ

5.1. PŘEHLED VÝSLEDKŮ MĚŘENÍ

5.1.1. Podmínky měření

Tabulka č. 3 – podmínky měření - povrch. úprava plechů

<i>měřicí místo</i>		<i>povrch. úprava plechů</i>	<i>jednotka</i>
<i>atmosférický tlak</i>	p_a	98300	Pa
<i>teplota okolí</i>	T_a	9,5	°C
<i>tlakový rozdíl</i>	Δp	35	Pa
<i>průměrná teplota vzdušiny</i>	T	43,9	°C
<i>průměrná rychlost vzdušiny</i>	v	4,9	m/s
<i>průtočné množství pm</i>	V_{pm}	554	m³/h
<i>průtočné množství sp</i>	V_{sp}	463	m³/h

Tabulka č. 4 – naměřené hodnoty – povrch. úprava plechů

<i>číslo odběru</i>	<i>koncentrace pachových látek $c_{od} [ou_E/m^3]$</i>
1	630,3
2	548,7
3	724,0
střední hodnota	630,3

Uvedená střední hodnota koncentrací pachových látek byla vypočtena jako geometrický průměr.

Výpočet koncentrace pachových látek $c_{od} [ou_E/m^3]$:

$$c_{od} = \bar{Z}_{ITE,pan} \cdot 1ou_E / m^3$$

Tabulka č. 5 – hmotnostní tok pachových látek

<i>odběrové místo</i>	<i>hmotnostní tok pachových látek $M_{od} [ou_E/s]$</i>
povrch. úprava plechů	81,1

5.2. KLIMATICKÉ PODMÍNKY

Teplota byla měřena rtuťovým teploměrem, rychlost větru anemometrem, barometrický tlak barometrem.

Tabulka č. 6

<i>datum</i>	<i>doba měření</i>	<i>teplota vzduchu [°C]</i>	<i>relativní vlhkost [%]</i>	<i>rychlost větru [m/s]</i>	<i>atmosférický tlak [Pa]</i>	<i>oblačnost</i>
22. 3. 2016	12:00	9,5	45,2	1,8 – 2,6	98300	oblačno

5.3. NEJISTOTA MĚŘENÍ

Tabulka č. 7 - celková nejistota

<i>mez stanovitelnosti [ou_E/m³]</i>	<i>celková nejistota [%]</i>
8	10

Celková nejistota měření zahrnuje odběr a stanovení znečišťujících látek a je uvedena jako součin standardní nejistoty měření a koeficientu rozšíření $k=2$, což při normálním rozdělení odpovídá pravděpodobnosti pokrytí 95%.

6. POUŽITÁ LITERATURA

Tabulka č. 8

ČSN EN 13725	Kvalita ovzduší – Stanovení koncentrace pachových látek dynamickou olfaktometrií
ČSN ISO 10780	Stacionární zdroje emisí – Měření rychlosti a průtoků plynů v potrubí
Příručka kvality Ekologických laboratoří EMPLA	

7. POUŽITÉ VELIČINY A ZNAČKY

Tabulka č. 9

<i>značka</i>	<i>veličina</i>	<i>jednotka</i>
T	Průměrná teplota vzdušiny	°C
d	Rozměr potrubí	m
A	Plocha potrubí	m ²
c_{od}	Koncentrace pachových látek	ou _E /m ³
$\bar{Z}_{ITE,pan}$	Geometrický průměr všech členů komise pro jedno měření	-
Δp	Tlakový rozdíl	Pa
p_a	Atmosférický tlak	Pa
T_a	Teplota okolí	°C
pm	Podmínky měření	-
sp	Standardní podmínky (101325Pa; 293,15K)	-
v	Rychlost proudění plynu	m/s
V	Průtočné množství vzdušiny	m ³ /h
M_{od}	Hmotnostní tok pachových látek	ou _E /s